

Příklad 3

Provést dělení na 210 stejných dílů. Podle tab. 1.2 se provede toto dělení na kruhu s počtem otvorů 42 otáčením dělicím ramenem vždy o 8 otvorů, přičemž se nepočítá otvor se zasunutou západkou.

Aby nebylo třeba počítat otvory u každého jednotlivého dělení, jsou na hřídeli 38 před dělicím kotoučem 18 dva přestavitelní ukazatelé 22, kteří ohraničí svými vnitřními stranami žádaný počet otvorů.

V tomto případě se nastaví ukazatelé podle obr. 4 tak, že ohraničují svými vnitřními stranami na kruhu 42 osm roztečí. Přestavení ukazatelů pro další dělení se provede otočením ve směru šipek do čárkované polohy.

Aby bylo lze nastavit západku rukojetí přesně proti žádanému otvoru na příslušném kruhu dělicího kotouče nebo jemného natočení obráběného předmětu, je možno natočit dělicím kotoučem 18 povolením a utažením brzdy 35 pomocí ručního kolečka 36.

Diferenciální dělení

Tohoto způsobu dělení se používá, jestliže počet dílů je prvočíslo nebo není-li pro žádané dělení na dělicím kotouči 18 potřebný kruh otvorů, tj. nelze-li dělení provést nepřímým jednoduchým dělením.

Diferenciálního dělení lze použít ve vodorovné poloze vřeten. Dělicí kotouče 7 i 18 nesmějí být zajištěny proti otáčení. Šnek 5 musí být v záběru se šnekovým kolem 4. Po pootočení vřeten o patřičný díl je nutno vždy vřetenem zabrzdit šroubem 8.

Dělicím ramenem 19 se rozdělí obvod na větší nebo menší počet dílů a chyba se opraví natočením dělicího kotouče 18. Proto je dělicí rameno spojeno s vřetenem výměnnými ozubenými koly.

Aby bylo možné sestavit převod ozubených kol mezi vřetenem a dělicím kotoučem prostřednictvím hřídele 39, nutno do válcového otvoru vřeten zasunout nástavek diferenciálního dělení 40 a upevnit maticí 41. Na náboj náhonu diferenciálu se nasune lyra I (obr. 8/52) s čepem pro výměnná ozubená kola. V tab. 2.1—2.5 jsou pro úplnost uvedeny také hodnoty pro nepřímé dělení jednoduché, obsažené již v tab. 1.1—1.2.

Počty zubů kol: 24 (2 kola), 25, 26, 28 (2 kola), 30, 32, 40, 44, 48, 56, 64, 72, 80, 86, 88, 100.

Příklad 1

Provést dělení na 61 stejných dílů. V tab. 2.2 jsou uvedena výměnná kola A se 48 a D s 32 zuby. Mezi ně se upevní na lyru jedno vložené kolo s libovolným počtem zubů. Dělicím ramenem se pak otáčí na kruhu 42 o 28 otvorů. Ve zlomku $28/42$ značí čitatel 28 počet otvorů, o který se otáčí dělicí rameno, a jmenovatel 42 kruh s otvory na dělicím kotouči.

Příklad 2

Rozdělit obvod na 107 stejných dílů. V tab. 2.2 jsou uvedena výměnná kola A se 40, B se 48, C s 24, D s 56 zuby bez vloženého kola. Dělení se provede na kruhu s počtem otvorů 25 otáčením dělicího ramena vždy o 10 otvorů.

Příklad 3

Rozdělit obvod na 318 stejných dílů. V tab. 2.5 jsou uvedena výměnná kola s počtem zubů 56, 28, 48, 24 a otáčení dělicím ramenem o 3 otvory na kruhu s počtem otvorů 24. Mezi kola C a D se připevní na čep lyry I vložené kolo E s libovolným počtem zubů.

Příklad 4

Rozdělit obvod na 295 stejných dílů. V tab. 2.4 jsou uvedena výměnná kola A se 48 a D s 32 zuby a dvě vložená kola s libovolným počtem zubů.